

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВИЩИЙ ДЕРЖАВНИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКРАЇНИ
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

МАТЕРІАЛИ

97 – ї

**підсумкової наукової конференції
професорсько-викладацького персоналу
вищого державного навчального закладу України
«БУКОВИНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»**

15, 17, 22 лютого 2016 року

Чернівці – 2016

УДК 001:378.12(477.85)

ББК 72:74.58

М 34

Матеріали 97 – її підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці, 15,17,22 лютого 2016 р.) – Чернівці: Медуніверситет, 2016. – 404 с. іл.

ББК 72:74.58

У збірнику представлені матеріали 97 – її підсумкової наукової конференції професорсько-викладацького персоналу вищого державного навчального закладу України «Буковинський державний медичний університет» (Чернівці, 15, 17, 22 лютого 2016 р.) із стилістикою та орфографією у авторській редакції. Публікації присвячені актуальним проблемам фундаментальної, теоретичної та клінічної медицини.

Загальна редакція – професор, д.мед.н. Бойчук Т.М., професор, д.мед.н. Івашук О.І., доцент, к.мед.н. Безрук В.В.

Наукові рецензенти:

доктор медичних наук, професор Кравченко О.В.

доктор медичних наук, професор Давиденко І.С.

доктор медичних наук, професор Дейнека С.Є.

доктор медичних наук, професор Денисенко О.І.

доктор медичних наук, професор Заморський І.І.

доктор медичних наук, професор Колоскова О.К.

доктор медичних наук, професор Коновчук В.М.

доктор медичних наук, професор Гринчук Ф.В.

доктор медичних наук, професор Слободян О.М.

доктор медичних наук, професор Тащук В.К.

доктор медичних наук, професор Ткачук С.С.

доктор медичних наук, професор Тодоріко Л.Д.

ISBN 978-966-697-627-0

© Буковинський державний медичний
університет, 2016

спостерігається удосконалення соціально-моральних мотивів поведінки, підвищується інтерес до моральних проблем – сенсу життя, обов'язку та відповідальності, любові, свободи та справедливості.

Лапа Г.М.

МОДЕЛЮВАННЯ В АНГЛІЙСЬКІЙ ОФТАЛЬМОЛОГІЧНІЙ ТЕРМІНОСИСТЕМІ

Кафедра іноземних мов

*Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»*

Серед проблем, до сьогодення недостатньо досліджених, значне місце посідає моделювання термінологічних одиниць (ТО) субмови медицини, зокрема ТО, до складу яких входить власна назва.

Концептуальне поле пропріальних термінологічних одиниць англійської субмови «Офтальмологія» за умови недостатньої систематизації і уніфікації потребує детального вивчення і у сегменті моделювання з урахуванням специфіки досліджуваного дискурсу.

Синтаксичний, морфологічний та семантичний способи моделювання досліджуваної проблеми, а також етимологічний аспект семантики англійської офтальмологічної спеціальної лексики є предметом розгляду.

Методи суцільної вибірки, описовий, кількісний, компонентний аналіз, семантичне моделювання були покладені до основи моделювання вище зазначеної субмови.

У результаті виокремлення корпусу медичної терміносистеми пропріальних номінативних одиниць англійської субмови «Офтальмологія» з тлумаченнями останніх, сприяло кращому розумінню їхніх формального і змістового форматів, дозволило представити моделі ТО з пропріативами.

Узагальнені моделі терміносистеми доповнюють і розширюють узус офтальмологічних термінів, вказують на тенденції, які характеризують шляхи термінотворення в досліджуваному лінгвістичному корпусі, спостерігається тенденція щодо зростання використання пропріальної лексики у складі термінологічних одиниць, різного виду скорочень та запозичених термінів.

Розширення видів моделювання ТО англійської терміносистеми «Офтальмологія» у ракурсі взаємодії пізнавальної та мовної картини світу набувають перспектив подальшого вивчення.

Формування англійської терміносистеми субмови «Офтальмологія» відбувається за рахунок утворення термінологічних словосполучень. В той же час спостерігається збільшення кількості термінологічних одиниць, до складу яких входить пропріальна лексика, яка номінує частини офтальмологічного апарату, операції, методи обстеження, прилади, інструментар, процедури, назви симптомів, захворювань. Достатньо великий корпус ТО з пропріативами можна спостерігати у англійській субмові «Хірургія ока», – технологічні процеси. Вони яскраво свідчать про специфіку офтальмологічної науки, як галузі медицини.

Серед термінів-епонімів нами зареєстровано явище синонімії (44 пари повних епонімів-синонімів), всі вони називають клінічні терміни.

Семантичні способи утворення термінів досліджуваної субмови не є характерними, що пояснюємо розповсюдженістю композитів, які уможливають повну номінацію явища, притаманного області офтальмології, але значущим є врахування етимологічного його аспекта, оскільки він допомагає виявити семантичний зв'язок терміна з поняттям, яке він означає.

Це, в свою чергу, є важливим для уніфікації кожного розділу офтальмологічної науки. Ця проблема сьогодні є пріоритетною у лінгвістичних дослідженнях мови для спеціальних потреб, вивчення внутрішньогалузевої і міжгалузевої термінології.

Ми поділяємо точку зору багатьох лінгвістів (Н.В. Новинської, Н.В. Подольської, А.В. Суперанської), які присвятили свої дослідження мотивованості у термінах-епонімах, ролі власного імені у формуванні сучасної термінології, про те, що пропріальна лексика входить до складу термінології на правах повноцінних номінативних одиниць, що вони є такими і їхнє застосування має перевагу перед деякими складними найменуваннями, а їх створення сприяє мовній інтернаціоналізації, несуть значну інформацію, спеціально спрямовану на розвиток конкретної галузі медичної науки.

В той же час ми беремо до уваги і недоліки термінологічних утворень епонімічного типу у англійській терміносистемі «Офтальмологія», пов'язаних з особливостями транслітерації.

Lekhkun G.V.

SYNDETON IN COMPOUND AND COMPLEX SENTENCES

Department of Foreign Languages

Higher State Educational Institution of Ukraine

«Bukovinian State Medical University»

Composite sentence is a sentence consisting of two or more simple sentences united into single entity by the sense and grammatical means.

Using composite sentences is a differentiating feature of literature. While speaking it is much easier to use simple sentences. In bookish style different syntactical constructions with their types of coordinating and subordinating connection are widely used. "Pure" compound sentences are rare because they do not express such amount of relations, like complex sentences do. Complex sentences are more convenient, because their subordinate clauses easily connect logical thoughts with a help of conjunctions and relative pronouns.

The stylistic appraisal of complex (compound) sentence in different styles is connected with a problem of criteria of the sentence's length. Long sentences (with numerous members) make their perception difficult. But in books fluent speech with many conjunctions gives readers clear imagination about what's going on, about the process.

Compound sentence is that consisting of two or more simple sentences which are syntactically equal parts of it. In compound sentence the clauses may be connected syndetically or asyndetically. There are distinguished the following types of coordination: 1) Copulative coordination expressed by the conjunctions *and, nor, neither...nor, not only...but (also)*. With a help of these conjunctions the statement expressed in one clause is simply added to that expressed in another. Copulative compound sentences are used when one needs to emphasize that the actions in simple sentences are simultaneous, or these actions have changed recently. 2) Disjunctive coordination expressed by the conjunctions *or, else, or else, either...or*, and the conjunctive adverb *otherwise*. In such clauses two meaningful connections are possible: the enumeration of facts and actions, which include each other; the enumeration of facts and actions which alternate. 3) Adversative coordination expressed by the conjunctions *but, while, whereas and conjunctive adverbs nevertheless, still, yet*. These are conjunctions and adverbs connecting two clauses, contrasting in meaning or comparing actions, emphasizing where these actions are different. 4) Causative-consecutive coordination expressed by the conjunctions *for, so, and conjunctive adverbs therefore, accordingly, consequently, hence*.

Therefore, so, consequently, hence, according introduce coordinate clauses denoting cause, consequent and result, reason. By these conjunctions one statement or fact is inferred or proved from another.

Copulative conjunctions express the most broad and abstract meaning in the coordinating connection. The main way to form simultaneous situations is to use in both clauses familiar forms of predicates (tense, aspect, voice). That is why different structural parts may be added to the sentence without breaking the very system of grammatical relations.

Complex sentence consists of a principal clause and one or more subordinate clauses. Clauses in complex sentences may be linked syndetically and asyndetically. A subordinate clause may follow, precede or interrupt the principal clause. A complex sentence may contain two or more homogeneous clauses coordinated with each other. The subordinate clause may be subordinated to the principal clause or to another subordinate clause. There are distinguished subordinate clauses of the first, second, third and so on degree of subordination. According to their grammatical function, subordinate clauses are divided into subject, predicative, attributive, object, and adverbial clauses.

The subject subordinate clause is connected with the principal by conjunctions *that, if, whether*; conjunctive pronouns *who, which, what, whoever, whatever*; conjunctive adverbs *where, when, why*, or asyndetically.

The peculiarity of complex sentences with a *predicate clause* is that in the principal clause only a part of the predicate is found, i.e. a link verb, which together with a predicative clause form a compound nominal predicate. Predicate clause is joined to the principal by conjunctions *that, if, whether, as if*; connectives *who, which, what, when, how, why* or asyndetically.

The object clauses perform the function of an object to the predicate of the main clause by conjunctions *that, if, whether*; connective pronouns *who, which, what, whatever, whoever, whichever*; conjunctive adverbs *where, when, how, why*. An object clause may also refer to a non-finite form of the verb, to an adjective or to a word belonging to the part of speech which expresses state. They may be introduced by a preposition.

Attributive clauses serve as an attribute to a noun or pronoun in the principal clause. This noun is called antecedent of the clause. According to their meaning and the way they are connected they are divided into relative and appositive ones. Relative clauses are joined to the principal both asyndetically and syndetically; appositive only syndetically. They are introduced by relative pronouns *who, whose, which, that, as*; relative adverbs *where, when*; conjunctions *that, whether, how, why*.

Adverbial clauses perform the function of adverbial modifiers. They modify a verb, an adjective or an adverb in the principal clause. According to the meaning there are distinguished several kinds of adverbial subordinate clauses: a) *of time: when, while, whenever, as, till, untill, as soon as, as long as, since, after, before, now, that*; b) *of place: where, wherever*; c) *of cause/reason: as, because, since, for fear that, on the ground that, for the reason that*; d) *of purpose: that, in order that, so that, lest*; e) *of condition: if, unless, suppose, in case, on condition that, provided*; f) *of concession: though, although, no matter how, however, whoever, whatever, whichever, notwithstanding, in spite of the fact that*; g) *of result: so that*. Such clauses have an additional meaning of degree. h) *of manner: as*. The idea of comparison is implied. i) *of comparison: than, as, as...as, not so... as, as if, as though*.

Любіна Л. А.

ОСОБЛИВОСТІ СТАНОВЛЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ НА ЕТАПІ ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ У ВМНЗ

Кафедра психології та соціології

Вищий державний навчальний заклад України

«Буковинський державний медичний університет»

Формування професійної компетентності майбутнього фахівця – є однією з актуальних проблем сучасної медичної освіти. Основи розвитку цієї інтегральної характеристики спеціаліста закладаються під час навчання у вищому навчальному закладі, оскільки саме тут відбувається інтенсивний цілеспрямований розвиток особистості майбутнього лікаря, становлення його професійної свідомості.

Відповідно, результатом діяльності сучасного вищого медичного навчального закладу повинен стати компетентний лікар, який володіє необхідним набором соціально значущих і професійно важливих

особистісних якостей, а також знаннями, вміннями і навичками, що прагне до постійного професійного зростання. У цьому зв'язку перед системою вищої медичної освіти гостро постає питання про зміст, структуру і технології підготовки спеціалістів нового рівня, які б відповідали вимогам нового часу і об'єктивно оцінювали досягнення української медичної школи у напрямку до єдиного Європейського простору, який виступав би об'єднуючою ланкою базової медичної освіти, безперервної професійної освіти лікарів і компетентність медичної професії.

Одним із важливих чинників розвитку професійної компетентності майбутніх лікарів є зміст і характер організації педагогічного процесу у вищому навчальному закладі. Останній має забезпечувати не тільки засвоєння професійних знань і вмінь, але й стимулювати розвиток професійної мотивації студентів, їхньої професійної ідентичності, інтересів та ціннісного ставлення до майбутньої діяльності.

Особливого значення у професійній підготовці компетентного фахівця з медицини, як зауважують більшість дослідників повинно наділятися розвитку їх професійно важливих особистісних якостей таких, як доброзичливість, відвертість, терпимість, відповідальність, самостійність, активність, гуманність, чуйність, співчуття, витримка, емоційна стійкість, легкість у спілкуванні тощо. Рівень розвитку визначених якостей майбутнього лікаря визначають характер його взаємостосунків з іншими людьми (колегами, пацієнтами та їх родичами тощо), стресостійкість його особистості до можливих труднощів у професійному спілкуванні та діяльності, ставлення до себе, свого образу «Я», характеризує його комунікативну освіченість, отже складає основу його психологічної готовності до майбутньої практичної діяльності.

Поряд з цим, не менш важливою умовою процесу становлення професійної компетентності майбутнього лікаря є вивчення стану його мотиваційної сфери. Професійна мотивація виступає внутрішнім фактором розвитку професіоналізму і особистості, оскільки лише на основі її високого рівня розвитку можливе ефективне формування професійної освіченості й культури особистості майбутнього фахівця.

Важливою умовою формування професійної компетентності спеціаліста із медичною освітою є розвиток його професійної спрямованості. Професійна спрямованість є фактором, що впливає на наполегливість і успішність оволодіння професією, на пізнавальну активність студентів під час навчання, на активність після навчання і влаштування на роботу. Професійна спрямованість є показником особистісного ставлення студента до навчання та майбутньої професійної діяльності.

Здійснений огляд теоретичних джерел, дозволяє стверджувати, що в процесі професійного навчання у вищому навчальному закладі закладаються основи (передумови) формування професійної компетентності майбутніх лікарів. Ефективність розвитку якої залежить від особливостей організації навчально-виховної діяльності, розвитку професійних вмінь, навичок та досвіду студентів, професійно значущих особистісних якостей, сформованості їх мотиваційної сфери та рівня розвитку професійної спрямованості.

Отже, головним завданням вищої медичної школи є підготовка студентів, формування фахівців з потребою самостійно навчатись впродовж трудового життя, здатних до творчості. Основні цілі професійної підготовки студентів реалізуються в навчально-професійній діяльності: засвоюються наукові знання у формі теоретичних понять і вмінь застосувати їх при розв'язанні професійних завдань, розвиваються такі новоутворення студентського віку, як професійна ідентичність, професійна рефлексія, професійна спрямованість, психологічна готовність до професійної діяльності, показником якої є формування професійної компетентності.

Makovska O.O., Vakhotskyi M.M.
ASTONYMS IN THE TERMS DENOTING PSYCHOTIC DISORDERS

Department of Foreign Languages
Higher State Educational Institution of Ukraine
«Bukovinian State Medical University»

The process of globalization in the world contributes to international migration and rapid development of tourism. On the one hand, it provides the integration of informational resources, workforce, services, national traditions, mass-media, languages and many other social institutions. But on the other hand, some serious disadvantages could be traced when analyzing the process. One of such problems is the spread of mental impairments among the population.

The aim of the given paper is the description of astionyms containing cities names in the terminology denoting psychotic disorders. 11 psychological terms, also called "interesting medical place syndromes", "rare and unusual psychiatric syndromes", "extremely bizarre medical disorders" constitute the object of the research.

According to the definitions of onomastic dictionaries and dictionary of linguistic terms "astionym (from Ancient Greek) is a type of oikonoms denoting names of cities".

One of the most frequently described and well researched conditions is *Stockholm syndrome* or capture-bonding – a psychological phenomenon in which hostages express empathy and sympathy and have positive feelings toward their captors, sometimes to the point of defending and identifying with the captors. These feelings are generally considered irrational in light of the danger or risk endured by the victims, who essentially mistake a lack of abuse from their captors for an act of kindness.

A "mirror" image of this phenomenon is represented by 2 terms, which show antonymic relations: *London syndrome* is a psychological phenomenon wherein one or more hostages respond to their captors with belligerence, non-cooperation and arguments.

Lima syndrome is the phenomenon in which abductors develop sympathy for their captives, named after the abduction of the Japanese Ambassador's Residence in Lima, Peru in 1996 by members of a terrorist group. Within a few days, the hostage takers set free most of the captives, including the most valuable ones, due to sympathy; and the ones who were supposed to kill the hostages in the event of an assault could not bring themselves to do it.

Jerusalem syndrome is a temporary or permanent delusional disorder following a pilgrimage to Jerusalem, characterized by extreme religious preoccupations or the belief that the pilgrim has become the embodiment or incarnation of an important biblical character.

Paris syndrome is a transient psychological disorder encountered by some individuals visiting or vacationing in Paris, France. It is characterized by a number of psychiatric symptoms such as acute delusional states, hallucinations, feelings of persecution (perceptions of being a victim of prejudice, aggression, or hostility from others), depersonalization, anxiety, and also psychosomatic manifestations such as dizziness, tachycardia, sweating, and others. Similar syndromes include *Jerusalem syndrome* and *Stendhal syndrome*.

Florence syndrome is when you see a piece of art that's so amazing, your body goes mental. It would happen all the time in Florence since the city is so lavishly covered in artistic and architectural delights, but it can occur any time something aesthetic overwhelms you. It's a lot like the *Paris* and *Jerusalem syndromes* but for those who don't want to be constrained by location and think they're all fancy.

Sarajevo syndrome is essentially a post-traumatic stress disorder particular to people who survived the bloody wars in Yugoslavia.

Helsinki syndrome can be explained as: 1) official meetings where "groupthink" occurs and poor decisions are made based upon groundless idealism, meaning problems never get solved; 2) watching too many die hard movies; 3) when people are being kidnapped, when they're released, they miss their kidnappers.

We can also mention an *Amsterdam syndrome* where inexperienced tourists get zonked out of their brains on legally available joints and mushrooms and the jump off bridges.

New York syndrome is an obsession with being able to afford an absurdly-priced apartment.

Oslo syndrome posited the theory that Stockholm syndrome can be applied to an entire people; these are delusions of people under siege, like in the Arab-Israel conflict.

We can say that these terms are not easily found in the dictionaries, they are just being researched by psychologists and introduced into usage. The special feature of these disorders is that any person can suffer from them even those who have never been to the places described. The research shows that astionyms constitute an important source of vocabulary extension as a verbalization means of scientific notions.

Максимюк М.В.
ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ІМЕН ІСТОРИЧНИХ ОСІБ У ПОСТМОДЕРНОМУ ТЕКСТІ
(НА МАТЕРІАЛІ РОМАНУ В.КОЖЕЛЯНКА «КОНОТОП»)

Кафедра суспільних наук та українознавства
Вищий державний навчальний заклад України
«Буковинський державний медичний університет»

Жанр «альтернативної історії», до якого належать романи В.Кожелянка, вимагає використання історичних реалій. Передавати «дух» описуваних «історичних» подій В.Кожелянкові значною мірою допомагають імена історичних осіб. Ці антропоніми створюють настрій епохи, яку змальовує письменник. Певний час у літературній ономастичній тривала дискусія, чи зараховувати найменування історичних осіб до літературно-художньої антропонімії. Але, як слушно зауважує Л.Белей, «всякий ЛХА, навіть якщо це ім'я чи прізвище реальної особи, творчо осмислюється письменником. У літературно-художньому творі традиційна антропонімічна форма наповнюється новим змістом». Це чітко простежуємо у творчості В.Кожелянка. Імена історичних осіб нерідко виступають у романі письменника, окрім свого «реального вигляду», у трансформованих в дусі постмодерного тексту формах, які увиразнюють авторське або інших персонажів ставлення до них, виконують характеристичну, алюзійну функцію. Завдяки потужному конотативному потенціалові імена історичних осіб, перефразовуючи Г.Лукаш, стають «результатом розквіту словесної енергії власної назви, спалахом її метафоричного смислу».

Для іменування гетьмана Івана Виговського В.Кожелянко використовує найрізноманітніші антропомоделі та варіанти, фіксуємо 101 ономажиток на позначення цього денотата. Спектр функціонально-стилістичного забарвлення цих власних назв охоплює іменування з різним конотативним потенціалом – від стилістично нейтральних **Виговський, Іван Виговський, гет ьман Виговський, гет ьман Іван Виговський** до таких конотонімів, як **його ясновельмож нист ь гет ьман всієї Руси-України Іван Виговський, гет ьман-зрадник Іван Виговський, гой Виговський, український президент міст ер Дж он Виговскі, гет ьман Ян Виговський, гет ьман Івиговскі** тощо. Ці антропомоделі, окрім варіантів імені й прізвища персонажа, мають у своєму складі й апелятиви, які містять оцінку, додаткову характеристику денотата.

У різних розділах оніми на позначення гетьмана Івана Виговського набувають додаткового стилістичного забарвлення. Зокрема, у репортажі „Як ішли до бою ми теменької нічки або Гармати били, а ми наступали“, написаному для газети «Шлях в Перемогу», для іменування гетьмана Виговського використано такі антропомоделі: **український президент міст ер Джон Виговскі, український президент м-р Виговскі, президент в генеральському ст рої м-р Виговскі, президент Виговскі, міст ер Виговскі, президент Дж он Виговскі** («Тодішній український президент містер Джон Виговскі знав, що Злучених Стейтів нема і допомоги